

Nr 791

Av herr **Lundmark m. fl.** i anledning av *Kungl. Maj:ts proposition nr 84, med förslag till lag om ändring i kommunal-skattelagen den 28 september 1928 (nr 370).*

(Lika lydande med motion nr 636 i Första kammaren)

I propositionen nr 84 föreslås att rörelseinkomsten av kraftverksanläggning skall beskattas till tio procent i kommun där huvudkontor funnits.

I 58 § kommunal-skattelagen stadgas, att för rörelse, som icke i lagrummet särskilt anges, huvudkontorskommunen skall av rörelseinkomsten få beskatta fem procent eller, där omständigheterna därtill föranleda, högre procent. För de särskilt angivna slagen av rörelse skall huvudkontorskommunen få beskatta fem procent utom för rörelse, som avser att medelst ledning tillhandahålla vatten, gas eller elektrisk kraft.

Några särskilda omständigheter, som skulle för elektrisk kraft böra föranleda högre procent än fem, torde knappast föreligga. Den elektriska kraften produceras i de kommuner där kraftverken och dammarna finnas samt ledes därefter i kraftledningsgator genom andra kommuner, allt med visst intrång på dessa kommuners underlag för andra näringar. Det kan icke sägas att just i den elektriska kraftrörelsen huvudkontoren mer än i andra slags rörelser bidraga till produktionen. Och huvudkontorskommunen får goda skatteinkomster genom rätten att beskatta löner hos de vid huvudkontoret anställda. Varje kommun skulle säkerligen anse det vara mycket förmånligt att i kommunen ha huvudkontor förlagt, även om kommunen icke skulle få beskatta någon del av rörelseinkomsten. I betraktande av det sagda torde fem procent vara en fullt tillräcklig andel för huvudkontorskommunen. De fem procent varmed huvudkontorets andel minskas böra läggas till produktionskommunerna och där detaljdistribuering sker.

I propositionen föreslås ingen ändring i nu gällande regler för fastighetsbeskattning av regleringsdammar. Således blir den kommun där dammbygget ligger alljämt ensam behörig att erhålla garantiskatt för dylik anläggning, även om dammbassängen till största delen ligger inom annan kommun och där medför betydande skador och minskat skatteunderlag. Då dessutom fastighetstaxeringsvärdet skall ligga till grund för beskattningsrätt av rörelsevinst vid de kraftverk regleringsdammen betjänar måste gällande regler betraktas som otillfredsställande och orättvisa.

Värdet av regleringsdamm torde bero av läge och bassängens volym, och skadeverkan av dylik anläggning står i viss proportion till den areal den täcker.

Vi äro medvetna om svårigheten att finna en formel, som ger rättvisa, men anse att vi skulle komma rättvisan närmare genom en regel innebärande att, i de fall regleringsanläggning berör fler än en kommun, det framräknade taxeringsvärdet för densamma fördelas med 30 procent på dammbygget och resten på bassängens areal räknat i kvadratkilometer som minsta mått, dock att kommuns beskattningsrätt förutsätter att minst $\frac{1}{3}$ av bassängens totala yta ligger inom kommunen.

Departementschefen har vidare framhållit att bestämmelsen i 57 § 3 mom. kommunalskattelagen har generell räckvidd för alla slag av rörelse, att han icke kan förorda särskilda regler för kraftproducenterna och deras kunder samt att han icke är beredd att i detta sammanhang göra en allmän omreglering.

Denna fråga har med en tilltagande koncernbildning fått allt större betydelse. Stora industrikoncerner ha dotterbolag såsom ägare till kraftverk, vilka leverera elektrisk kraft till koncernens industrier i andra kommuner. Det kan vara ett stort ekonomiskt intresse för koncernen att såvitt möjligt lägga inkomsterna utöver fastighetsgarantiskatten till industrikommunen. Kommunalskatten kan vara märkbart lägre i industrikommunen. Motsvarande kan gälla för städer som äga kraftbolag helt eller delvis.

Denna frågas betydelse har också ökats genom fastighetsskattens partiella avskrivning.

Det är en ganska allmän uppfattning att den nuvarande regeln ger ett alltför stort utrymme åt icke alldeles riktiga överflyttningar av inkomsten och då icke minst genom en för låg prissättning på den elektriska kraften.

Då något utarbetat förslag härutinnan icke föreligger, kunna vi icke nu föreslå någon ny regel. Saken har emellertid en så stor vikt och aktualitet att den bör utredas.

Med hänvisning till vad ovan anförts hemställas,

att riksdagen måtte besluta sådan ändring i Kungl. Maj:ts proposition nr 84 att beskattning av rörelse som avser produktion av elektrisk kraft får ske med 5 procent i kommun där huvudkontoret ligger och återstoden enligt propositionens grunder;

att vattenregleringsanläggning, som berör mer än en kommun, fastighetstaxeringsvärdet vid taxering måtte fördelas berörda kommuner emellan i proportion till bassängens areal på sätt som i motionen anförts;

att vederbörande utskott måtte utarbeta erforderlig lagtext; samt

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte begära skyndsamt utredning och förslag till ändrad lydelse av 57 § 3 mom. kommunalskattelagen.

Stockholm den 26 mars 1963

Gunnar Lundmark

Sven Ekström

Helge Lindström

i Iggesund